

V berilu poišči pravljico na str. 104 in jo **enkrat glasno** in **vsaj enkrat tiho** preberi.
Slovenska ljudska pravljica: **Hudobna mačeha in dobra pastorka**

V zvezek pisno odgovori na vprašanja:

1. Kdo je pastorka in kdo je mačeha? Kakšne so navadno prve in kakšne slednje v pravljičah?
2. Poišči čim več pridevnikov, ki opišejo mačeho. Uporabi tudi tiste iz berila.
3. Poišči čim več pridevnikov, ki opišejo Marico. Uporabi tudi tiste iz berila.
4. Na katero (Grimmovo), bolj znano, pravljico te spomni ta pravljica?
5. Kakšno vlogo ima narava v Maričinem življenju?
6. Kakšna je kazen za hudobijo mačeha?
7. Kakšen je po tvojem mnenju nauk pravljice?

Na drugem listu imaš priložen zapis z značilnostmi ljudskih pravljič. V pomoč ti bo pri delu. Če imaš možnost, ga lahko natisneš in prilepíš v zvezek.

Po prebrani pravljici izpolni tabelo. Navedenih je nekaj značilnosti ljudskih pravljič, ki jih najdeš tudi v prebrani pravljici. **Iz berila izpiši besede, povedi ali dele besedila, ki potrjujejo vsako od značilnosti.**

<ul style="list-style-type: none">• Zgodba je izmišljena. Kako veš?	
<ul style="list-style-type: none">• Nasprotja	NPR. hudobna mačeha – dobra pastorka ...
<ul style="list-style-type: none">• V pravljičah vedno zmaga dobro nad slabim, pravica nad krivico, resnica nad lažjo ... - srečen konec	
<ul style="list-style-type: none">• Pravljična števila	
<ul style="list-style-type: none">• Pojavljajo se pravljična bitja in predmeti.	
<ul style="list-style-type: none">• Narava je vsemogočna. Kaj kaže na to?	
<ul style="list-style-type: none">• Junaki morajo opraviti neko delo, nalogo, da dosežejo želeno.	
<ul style="list-style-type: none">• Konec pravljice je večkrat podoben ali enak. Kako se zaključí?	

Ljudska pravljica

Ljudska pravljica je pravljica z naslednjimi značilnostmi:

- Avtor ni poznan, prenaša se z ustnim izročilom.
- Pravljica je izmišljena zgodba.
- Kraj in čas sta nedoločena.
- Pravljice se začenjajo skoraj vedno z istimi ali vsaj podobnimi besedami (nekoč, davno, v prastarih časih...).
- Pravljični liki nimajo imen ali pa so izmišljena.
- Nasprotja: dobri-slabi, lepi, blagi, prijazni-slabi, grdi, hudobni.
- V pravljičah vedno zmaga dobro nad slabim, pravica nad krivico, resnica nad lažjo ... - srečen konec
- Pravljična števila: tri, sedem, devet, deset, dvanajst, sto ...
- Pojavljajo se pravljična bitja (vile, povodni mož, škratje, zmaj) in predmeti (čarobna palica, prstan, kamen)
- Narava je vsemogočna.
- Junaki morajo opraviti neko delo, nalogo, da dosežejo želeno.
- Konec pravljice večkrat podoben ali enak.

Za ljudsko pravljico je značilno, da so v njej shranjena **sporočila, ki so povezana s človekovimi življenjskimi izkušnjami in domišljijско obdarjenostjo**. Je stvaritev ljudskega duha, ki se v njej ohranja iz roda v rod. S svojimi doživljajskimi sestavinami in njihovimi fabulativnimi upodobitvami je še danes živa in predmet zanimanja. **V preteklosti ko še ni bilo televizije, radia, interneta in še mnogo najrazličnejših javnih občil, so se ljudje kratkočasili, da so si izmišljali pravljice in si jih med različnimi priložnostmi pripovedovali med sabo. Tako so krožile od ust do ust, s popotniki in preseljevanjem ljudi so potovale iz dežele v deželo. Pri tem so se seveda spreminjale, saj so jih pripovedovalci prirejali po svoje, tako kot se zgodi z vsakim ustnim izročilom.**

V teh starih pravljičah so ljudje **opisovali nedoumljive, skrivnostne sile okrog sebe, ki so jim pripisovali nadnaravno moč** (bogovi, polbogovi, živali, rastline, nadnaravne sile, najrazličnejši predmeti ...); v pravljičah pa so imeli svoje mesto tudi imetniki in preprosti ljudje, kralji in kraljice, princi in kraljične, čarovniki in čarovnice, pastirji in vitezi, sirote in mačehe, potepuhi in desetnice, hlapci in gospodarji, zmaji in druga čudežna bitja ...

Skoraj vedno **vsebujejo tudi življenjski nauk, nasvet ali svarilo, kaj je dobro in kaj slabo.**